

1) Ὁ μὴ προσκυνούμενος ἢ ὁ μὴ προσκυνηθεὶς σύνηθ. : Δὲν ἀφίνει εἰκόνα γὰρ εἰκόνα ἀπροσκύνητη σύνηθ. || Παροιμ. Ἀπροσκύνιγος ἅγιος θαυματουργὸς δὲν εἶναι Λεξ. Δημητρ.

2) Ὁ μὴ προσκυνῶν τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἀσεβὴς Λεξ. Δημητρ. 3) Ὁ μὴ δηλώσας ὑποταγὴν εἰς τινα σύνηθ. : Ὅλοι προσκύνησαν τὸν Τοῦρκο μ' αὐτὸς ἔμεινε ἀπροσκύνητος. Κλέφτες ἀπροσκύνητοι (κλέφτες = οἱ ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀνυπότακτοι καὶ ὀρεσίβιοι ἀντάρται) σύνηθ.

ἀπροσπέραστος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσπεραστός <προσπερνῶ.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προσπεράσῃ, νὰ περάσῃ : Ὁ δεῖνα εἶναι ἀπροσπέραστος 'ς τὸ τρέξιμο. Ἀλογο ἀπροσπέραστο.

ἀπροστάτευτος ἐπίθ. κοιν.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπροστιάτευτος.

Ὁ μὴ ἔχων προστασίαν, ὁ μὴ προστατευόμενος παρὰ τινος : Ἀπροστάτευτη γυναῖκα. Πέθανε κι ἄφησε ὄγδ' ἀρφανά μικρά κι ἀπροστάτευτα.

ἀπρόσταχτος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσταχτός <προστιάζω.

Ὁ μὴ λαβὼν προσταγὴν τινα : Ἀπρόσταχτος πῆγε καὶ τό 'καμε. Συνών. ἀδιάταχτος 4.

ἀπροστήλαστος ἐπίθ. Ἡπ. ἀπροστήλιστατος Ἡπ. ἀπροστήλιστατος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προστηλαστός <προστιάζω, παρ' ὃ καὶ προστηλιάζω.

Ὁ μὴ θηλάσας, ἐπὶ ἐριφίων καὶ ἀμνῶν. Συνών. ἀπροβύζαστος.

ἀπροσύνιαστος ἐπίθ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσυνιαστός <προσυνιάζω.

Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν προσηρμόσθη τὸ ὕνιον, ἐπὶ ἀρότρου : Ἀπροσύνιαστο ἀλέτρι.

ἀπροσώρευτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀπροσέρευτος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσωρευτός <προσωρεύω. Ὁ τύπ. ἀπροσέρευτος ἔχει τὸ εἰς τοῦ τύπ. σερεύω παρὰ τὸ σωρεύω.

1) Ὁ μὴ σεσωρευμένος Πόντ. (Σάντ.) 2) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἀνέσυρε τὰ κράσπεδα τῶν ἐνδυμάτων του διερχόμενος λασπῶδες μέρος Πόντ. (Κερασ. Οἶν.)

ἀπροφάσιστα ἐπίρρ. λόγ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροφάσιστος. Ἡ λ. παρὰ Σομ.

Χωρὶς πρόφασιν : Νὰ τὸ κάμης ἀπροφάσιστα. Νὰ πὰς ἐκεῖ ποῦ σοῦ λέω ἀπροφάσιστα.

ἀπροφάσιστος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπροφάσιστος.

Ὁ ἀνευ προφάσεων, ὁ μὴ προφασιζόμενος.

ἀπρόφερτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προφερτός <προφέρω.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προφέρῃ : Ἀπρόφερτη λέξι.

ἀπροφτασιγὰ ἢ, Ἡπ. ἀπροφτασιγὰ Ἡπ. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπρόφταστος. Διὰ τὸν τύπ. ἀπροφτασιγὰ ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

1) Τὸ νὰ μὴ προφθάσῃ τις κάπου Ἡπ. : Φρ. Ἀπροφτασιγὰ! (ποῦ νὰ μὴ προφθάσῃ! Ἀρά. Συνών. φρ. ποῦ νὰ μὴ σώσῃ! ποῦ νὰ μὴ φτάσῃ!) 2) Ἡ περὶ τὴν καθ' ἡμέραν ἐργασίαν ἐξ ὀκνηρίας καθυστέρησις ἔργου τινὸς Λεξ. Δημητρ. : Ἀπὸ τὴν ἀπροφτασιγὰ τῆς εἶναι πάντ' ἀσυνύριστο τὸ σπῖτι τῆς.

ἀπρόφταστος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἀπρόφταστους Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀμπρόφταγος πολλαχ. ἀναπρόφταγος Γ'Αθάν. Δέκα ἔρωτ. 176 ἀνεπρόφταστος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προφταστός <προφτάνω. Περί τοῦ τύπ. ἀμπρόφταγος πβ. ΙΚακριδ. ἐν Ἀθηνᾶ 38 (1926) 204.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προφθάσῃ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) : Εἶναι ἀπρόφταστος 'ς τὴ δουλειά. Ἡ γυναῖκα του εἶναι ἀπρόφταστη 'ς τὰ λοῦσα πολλαχ. Ὁ γιὸς μας πρὸς μεγάλωσε, τρέχει 'ς τὰ δεκαπέντε κ' εἶναι ἀπρόφταστος ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 36. Ἐτρεξαν ἀποπίσ' αὐτοῦ, ἅμην ἐκεῖνοι τὰρᾷ ἔφυγαν ἀπρόφταστοι (ἔτρεξαν κατόπιν των, ἀλλ' ἐκεῖνοι τάχιστα ἔφυγον χωρὶς νὰ τοὺς προφθάσουν) Κερασ. Συνών. ἀκατάφταστος 2, ἀσύφταστος. β) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν προφθάνει τις νὰ σώσῃ Λεξ. Δημητρ. : Κολυμπῶντας μούδιασε καὶ πνίγηκε ἀπρόφταστος. 2) Ὁ μὴ προφθάσας νὰ μεγαλώσῃ εἰς ἡλικίαν, ἄωρος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Πελοπ. (Βούρβουρ. Λακων.) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) κ.ά. — ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 14 : Ὁ τὴ φωτιά θὰ πῆξῃ ἢ γνῶσι του καὶ τὴν παλληκαριά του ποῦ 'ναι ἀπρόφταστη θὰ τὴ στομώσῃ ἢ προᾶξῃ ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Φρ. Τ' ἀπρόφταστό μου! (τὸ προσφιλὲς τέκνον μου τὸ προώρως ἀποθανόν!) Ἡπ. Πολλαχοῦ εἰς ἀρατικὰς φρ. : Ἀ βρέ, ἀπρόφταστο! (ἐπὶ παιδίων. ποῦ νὰ ἀποθάνῃς πρὶν ἐνηλικιωθῇς!) Λακων. Ἀχ! ἀμπρόφταγο! Βούρβουρ. Ποῦ εἶσι, μονρ', ἀπρόφταστου! Ζαγόρ. Ἀχαρε κι ἀπρόφταστε! Κερασ. 3) Οὐς, τὸ μέρος ὅπου εἶθε νὰ μὴ δύναται τις νὰ προφθάσῃ τινὰ Γ'Αθάν. ἐνθ' ἄν. : Φρ. Ὁ τ' ἀνασύφταγα καὶ 'ς τ' ἀναπρόφταγα! (ἀρά).

ἀπροφυλαξιγὰ ἢ, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐς. προφύλαξι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

Ἐλλειψις προφυλάξεως.

ἀπροφύλαχτα ἐπίρρ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροφύλαχτος.

Χωρὶς προφύλαξιν.

ἀπροφύλαχτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροφύλαχτους βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀπροφύλακτος.

1) Ὁ μὴ προφυλαττόμενος, ὁ μὴ λαμβάνων προφυλακτικὰ μέσα λόγ. σύνηθ. : Ἦταν ἀπροφύλαχτος καὶ τὸν βρῆκε ἡ σφαῖρα. Κάθισα ἔξω ἀπροφύλαχτος καὶ κοῦωσα.

2) Ὁ μὴ φυλαττόμενος, ὁ μὴ ἔχων πρὸς προφύλαξιν φράκτην, περίβολον, ἐπὶ ἀκινήτων, κήπων, ἀμπελώνων κττ. : Ἀπροφύλαχτο ἀμπέλι - σπῖτι - περβόλι.

ἀπροχώρητο τό, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀπροχώρητος.

Σημεῖον πέραν τοῦ ὁποίου δὲν δύναται τις νὰ προχωρήσῃ : Ἡ ἀκρίβεια ἔφτασε 'ς τ' ἀπροχώρητο. Εἴχαμε φτάσει 'ς τ' ἀπροχώρητο κ' ἔπρεπε νὰ γίνῃ μιὰ ἀλλαγὴ.

ἀπτάλης ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἀπτάλ'ς Θάσ. Ἰμβρ. ἀπτάλ'ς Μακεδ. (Βλάστ.) Πόντ. (Σάντ.) ἀπτάλης Λεξ. Δημητρ. ἄβδαλος Πελοπ. (Κλουτσιοχ. Συγκά Κορινθ.) Ἐκ τοῦ Τουρκ. *aptal*.

